

Jeremia geroepen

Periodethema: Roeping en keuze
Jeremia 1

KERNTEKSTEN

'Ik heb u den volken ten profeet gesteld.' 'Ik ben met u, om u te redden, spreekt de HEERE.' 'Zie, Ik geef Mijn woorden in uw mond.' (Jer. 1: 5b, 8b en 9b)

UITLEG VAN DE KERNTEKSTEN

God roept, beschermt en geeft Zijn woorden aan Zijn knecht Jeremia.

BEGINSITUATIE

Deze vertelling, de roeping van Jeremia, is de zesde van het thema: roeping en keuze. Tegelijk is het de overgang naar het volgende thema: een ongehoorzaam volk.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen begrijpen in welke spannende situatie Jeremia geroepen wordt tot profeet.
- Dat het werk van Jeremia niet gemakkelijk is.
- Maar dat God voor Zijn knecht instaat.

INDELING

- Politieke situatie.
- Een profeet.
- Roeping.
- Zes werkwoorden.
- Twee tekenen.
- Bemoediging.

ZINGEN

Psalm 56: 5; 81: 13, 15; 79: 4, 7; 106: 4

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 56: 6 Jeremia heeft het zelf uit Gods mond gehoord en daarom kan geen mens hem beschadigen. God helpt hem.

MATERIALEN

Kaart van Israël, tussen Egypte en Babylonië.

BORDPLAN

Assyrië
Babylonië
Jeremia
Anatoth

INTRODUCTIE

Jongens en meisjes, hebben jullie graag een meester of juf die de hele dag boos is en altijd straf geeft? (Laat de kinderen reageren.) Vind je zo iemand aardig? Maar wat als het echt alleen komt doordat de klas nooit willen luisteren? Misschien krijg je dan wel medelijden. (Je kunt even ingaan op niet goed luisteren op school. De HEERE ziet alles.)

BRUGZIN OF BEGINZIN

Vandaag gaan we het hebben over de profeet Jeremia. Hij heeft het heel zwaar. Hij moet de Israëlieten waarschuwen voor de vreselijke straf van God, maar de Israëlieten geloven het niet. Ze willen gewoon niet luisteren. Ze blijven steeds ongehoorzaam. Vandaag gaat het over de roeping van Jeremia.

Vertelling

POLITIEKE SITUATIE

De tijd waarin Jeremia moet profeteren, is een hele spannende tijd. Jullie weten dat het koninkrijk van Salomo uiteengevallen is in een Tienstammenrijk ('Israël') en een Tweestammenrijk (Juda). Het Tienstammenrijk is weggevoerd door de koning van Assyrië. Dat was in 722 voor Christus. Maar toen heeft de HEERE Jeruzalem, de hoofdstad van het Tweestammenrijk, beschermd. Jullie weten dat misschien nog wel. Toen heeft de engel in één nacht 185.000 soldaten gedood. Wie was toen koning over Juda? Hizkia. Wie was er toen profeet? Jesaja. Het is nu ongeveer honderd jaar later. Rondom Juda nemen de spanningen toe. Het grote, machtige rijk van de Assyriërs wordt bedreigd door de opkomende macht van de Babyloniërs (ook wel Chaldeeën genoemd). Jullie kennen de beroemde koning wel: Nebukadnezar. *(Wijs aan op de kaart Assyrië (met Ninevé) en Babylonië (met Babel). Laat zien dat ze via Syrië vanuit het noorden Israël binnenkwamen en dat ook Egypte in deze strijd meedeed, zodat er steeds machtige legers heen en weer door en langs Israël trokken.)*

En Juda? Hebben ze iets geleerd van de vreselijke straf over het Tienstammenrijk? Zijn ze de HEERE dankbaar, omdat Hij hen gespaard heeft? O nee, na Hizkia is Manasse koning geworden. Hij was zo goddeloos, dat het net leek alsof hij zijn uiterste best deed om de HEERE boos te maken. Midden in de tempel zette hij afgodsbeelden en de trouwe knechten van God liet hij doden. Jullie begrijpen het wel: Gods straf kan niet uitblijven.

EEN PROFEET

Maar God heeft zoveel geduld en Zijn liefde voor Zijn volk is zo groot. Weten jullie wat Hij doet?

Hij gaat eerst Zijn volk nog waarschuwen. Misschien zullen de Joden dan toch nog luisteren. Misschien zullen ze zich dan toch bekeren. Precies als die goddeloze koning Manasse aan de macht is, wordt er zes kilometer vanaf Jeruzalem, in het stadje Anatoth (spreek uit met grote nadruk op de medeklinkers), een baby'tje geboren. Zijn vader, de priester Hilkia, noemt zijn zoon Jeremia en hij rekt erop dat zijn zoon ook priester zal worden. Maar de Heere denkt daar anders over. God heeft dit jongetje uitgekozen om profeet te worden.

ROEPING

Als Jeremia ongeveer twintig jaar is, verschijnt onverwacht de Heere in zijn leven. Dat is tijdens de regering van de godvrezende koning Josia. Josia heeft de tempel helemaal schoongemaakt van alle afgodsbeelden. Hij zorgt voor een reformatie. En in die tijd komt de HEERE in het leven van Jeremia. Luister maar: 'Voordat Ik jou in de buik van je moeder gemaakt heb, heb Ik jou gekend. Ik zal jou tot een profeet voor de volken maken.' Horen jullie dat? God kende Jeremia al, voordat hij bestond! God weet alles van te voren. Maar hier bedoelt God nog iets meer. Ik heb Ik jou uitgekozen. Ik heb jou apart gezet, geheiligd om Mijn profeet te worden. En wat denken jullie? Is Jeremia daar blij mee? Hij schrikt. Hij zegt: 'Ach Heere HEERE, ik kan niet spreken. Ik ben nog zo jong.' Maar de Heere stelt Jeremia gerust. Hij zegt: 'Zeg niet: 'Ik ben jong', want je hoeft het zelf niet te doen. Ik zal het doen en jij hoeft alleen maar te gaan, waar Ik je zend, je hoeft alleen maar te spreken, de woorden die Ik jou in de mond leg'. Je hoeft niet bang te zijn voor de mensen, want Ik ben met jou. Ik zal je beschermen. Ik zal jou redden. De mensen zullen niets tegen jou kunnen beginnen. Zo versterkt de HEERE Jeremia door Zijn woord. En dan lijkt het net alsof de HEERE Zijn hand uitsteekt naar Jeremia. En met de hand raakt de HEERE de mond van Jeremia aan. Jeremia voelt het. O, hij voelt zichzelf zo klein bij het almachtige woord van God, maar tegelijk wordt hij heel rustig. God is zo sterk. Zoals een klein jongetje helemaal niet meer bang is, als hij de stevige hand van zijn vader voelt. 'Zie, Ik geef Mijn woorden in jouw mond! Zie, op deze dag maak Ik jou tot Mijn profeet. Aan volken en aan koninkrijken moet jij Mijn woorden bekendmaken.'

ZES WERKWOORDEN

Maar wat zal het doel zijn van Jeremia? Wat zal het effect zijn van het woord van God? En dan gebruikt God zes werkwoorden. Luister maar.

1 Ik geef Mijn woorden in uw mond om... uit te spreken.

Uitrukken, waar denken jullie dan aan? (Laat kinderen antwoorden.) Ik denk aan een struik of aan een groot onkruid, die je met wortel en al uit de grond trekt.

2 Ik geef Mijn woorden in uw mond om... af te breken.

Afbreken, waar denken jullie dan aan? Aan een kleine boom waarvan je de stam of takken afbreekt? Maar in de tijd van Jeremia kun je ook denken aan een muur die gemaakt is van opgestapelde stenen. Achter die muur zijn de mensen veilig. Maar God gaat die muur afbreken.

3 Ik geef Mijn woorden in uw mond om... te verderven = kapot maken.

Waar denken jullie nu aan? (Alle voorbeelden zijn goed. Stel het heel plastisch voor.) Je pakt een hamer of een schep en je zwaait woest heen en weer. Alles om je heen wordt met de grond gelijk gemaakt.

4 Ik geef Mijn woorden in uw mond om... te verstoren = in de war te brengen.

Wie heeft een goed voorbeeld? God zet een streep door al onze plannetjes.

Wat valt jullie op als je deze vier werkwoorden hoort? Juist, het is allemaal negatief. God breekt het werk van de mensen af. Maar luister, dan komen er ook twee positieve werkwoorden. (Vertel het met blijdschap, als een wonder.)

5. Ik geef Mijn woorden in uw mond om... te planten.

6. Ik geef Mijn woorden in uw mond om... te bouwen.

Wat betekent dat: eerst vier negatieve werkwoorden en daarna pas twee positieve? Eerst maar een paar voorbeelden. Wat doet de boer voordat hij het nieuwe zaad in zijn akker zaait? Hij gaat de grond klaarmaken, ploegen, zodat er geen onkruid meer op staat. Wat doet de aannemer voordat hij een nieuw huis gaat bouwen? Hij maakt eerst een diepe bouwput. Wat gebeurt er in jullie huis als je een nieuwe keuken of badkamer krijgt? Juist, de oude wordt eruit gesloopt. Wat geeft dat een stof en rommel. En zo zal de eerste taak van Jeremia veel lijken op slopen, kapot maken. *Jongens en meisjes, dat is nog steeds zo. God heeft zoveel werk om de mensen te brengen waar Hij ze wil. Wij hebben zo'n trots, ongehoorzaam hart. Maar het uiteindelijk doel is, dat er iets heel moois voor in de plaats komt: de komst van Gods Koninkrijk. En dat Woord zal het winnen!*

TWEE TEKENEN

God laat Zijn knecht niet zomaar gaan. Jeremia ziet iets. Niet zomaar, maar in zijn hart, heel duidelijk, heel indrukwekkend, als een visioen. En God vraagt aan Jeremia: 'Wat zie je?' Misschien was het winter, toen God Jeremia riep. Jeremia zegt: 'Een tak van een amandelboom.' De amandelboom heeft een bijzondere betekenis. Net zoals bij ons de sneeuwkllokjes al gaan bloeien, terwijl het nog koud is, zo is de amandelboom in Israël een boom die het naderende voorjaar aankondigt.

Daarom heeft de amandelboom een speciale naam: waakboom. Hij is als eerste wakker na de winter. 'Wat zie je, Jeremia?' 'Ik zie een 'waakboomtak'.' (Zo zeg je het in het Hebreeuws.) 'Juist!' zegt God. 'Zo zal Ik wakker zijn over Mijn woord. Wat Ik zeg zal zeker komen.' Jeremia heeft 42 jaar geprofeeteerd. De mensen zeiden: 'Waar blijft God met Zijn oordeel?' Jeremia zou moedeloos kunnen worden. Hij zou kunnen twijfelen. De mensen zouden zelfs kunnen denken: Bestaat God wel? Maar God verzekert Zijn knecht: Twijfel niet, het zal zeker komen wat Ik zeg! En vaak op een tijdstip dat wij er niet meer op rekenen. En dan ziet Jeremia weer iets. Hij ziet een grote pot, die boven het vuur hangt. Het water kookt. Er komen zulke grote stoomwolken uit, dat het net lijkt op de schoorsteen van een fabriek. Maar er is nog iets wat opvalt. De opening van de pot is naar het noorden gericht. 'Juist!' zegt God, 'vanaf het noorden komt het kwaad over alle inwoners van het land. Want Ik zal alle volken van de aarde roepen om tegen Juda en tegen Jeruzalem te strijden. Omdat zij Mij verlaten hebben en zich gebogen hebben voor andere goden, voor de werken van hun handen.' (Laat het even zien op het kaartje.)

BEMOEDIGING

'Daarom, Jeremia, wees niet bang. Zeg Mijn woorden, zoals Ik die gebied. Wees niet slap, want dan kun je Mijn knecht niet zijn. Wees dapper en Ik zal jou zo sterk maken als een grote, ijzeren pilaar. Ik zal jou zo sterk maken als een muur van koper. Ze zullen wel proberen je mond tot zwijgen te brengen, maar dat zal niet lukken, want Ik zal je helpen. Ik ben met je', zegt de HEERE.

AFSLUITING

Jeremia is heel lang profeet geweest, wel 42 jaar. Maar de mannen van Juda hebben hem niet geloofd. Ze bleven ongehoorzaam. Dat heeft zolang geduurd, totdat God Jeruzalem niet langer kon sparen. De straf waar Jeremia voor gewaarschuwd heeft, is gekomen. Uiteindelijk is Jeruzalem verwoest en de tempel is verbrand. In de Bijbel staat een boek: de Klaagliederen van Jeremia. En Rembrandt heeft een schilderij gemaakt van Jeremia, die zit te wenen op de puinhopen van Jeruzalem. Vinden jullie dat Jeremia een gemakkelijke opdracht krijgt? Nee, hè? Jeremia heeft het wel eens zo moeilijk gehad, dat hij zei: 'Waarvoor ben ik eigenlijk geboren!? Ik moet alleen maar woorden zeggen, waardoor de mensen boos op mij worden.' Ze hebben Jeremia in een put gegooid, maar de Heere heeft hem gered. En na de verwoesting van Jeruzalem hebben ze Jeremia meegevoerd naar Egypte. Maar steeds heeft Jeremia de waarheid gezegd. Waarom? Omdat hij God én het volk zo lief had. Op wie lijkt Jeremia?

Op de Heere Jezus. In Zijn leven werd Hij verworpen. Maar (en dat is ook zo met de woorden van Jeremia,) na Zijn dood en opstanding heeft God Zijn werk rijk gezegend. Dat is met Jeremia ook zo. Weet je wanneer de Joden zijn woorden hebben geloofd? Toen Jeremia gestorven was. Toen hebben ze gezien dat ze de valse profeten, de leugenaars wel geloofd hebben, maar de knecht van God niet. Maar toen zaten ze in Babel. En daar, daar hebben ze zich bekeerd.

- 1 Ziet amandelboomtak
- 2 Ziet brandende braambos
- 3 Ziet God in Zijn tempel
- 4 Ziet kokende pot
- 5 Stok wordt slang
- 6 Water wordt bloed
- 7 Zegt: Ik ben jong
- 8 Zegt: Ik heb onreine lippen
- 9 Zegt: Ik kan niet spreken
- 10 Zegt: Stuur maar een ander
- 11 Hand in eigen boezem wordt melaats
- 12 Zie, hier ben ik. Zend mij heen.
- 13 Zie, ik heb jouw misdaden verzoend
- 14 God wordt boos
- 15 God/engel raakt mond aan

VERWERKING

- Gesprek over het werk van een dominee. Hij is een knecht van God, moet eerlijk zijn. Wat zal moeilijk voor hem zijn? Eerlijk zowel de zegen als de vloek noemen. Hoe kunnen wij hem helpen? Voor hem bidden. Goed luisteren.
- Vergelijk de roeping van Mozes, Jesaja en Jeremia met elkaar.

	Mozes	Jesaja	Jeremia
			x
	x		
		x	
			x
	x		
	x		
			x
	x		x
	x		
		x	
		x	
	x		
		x	x